

PRÒLEG

Aquesta és la crònica del viatge d'algú a qui li encanta conèixer altres cultures i altres gents, d'algú que sempre té el passaport a punt i la motxilla preparada amb les coses imprescindibles per si surt l'ocasió de poder-se afegir a algun viatge no organitzat a algun país dels anomenats "exòtics".

Al llarg dels anys he visitat una quarantena de països, crec recordar que només en un parell d'ocasions ho he fet a través d'agència de viatges, m'agrada anar per lliure, agafar l'avió i plantar-me al país que sigui sense tenir cap reserva feta ni cap ruta prefixada i decidint dia a dia què faré l'endemà, amb la ment oberta a conèixer gent amb altres idees i costums, amb altres maneres de fer i de pensar i respectant sempre aquestes diferències, les quals considero molt enriquidores a nivell personal.

Acabo de passar el que ha sigut el meu "Annus Horribilis". Ha estat un any d'aquells que hom voldria oblidar però que queden gravats a la memòria per sempre més. Un any d'aquells en què els esdeveniments ocorreguts poden canviar la vida d'una persona o, si més no, li poden canviar en certa mesura la manera de fer i de pensar, la de relacionar-se amb els altres, la de valorar coses a les quals abans no donava valor i la de tenir en compte petits detalls que abans li passaven desapercebuts.

Just surto d'una greu malaltia que m'ha deixat amb poc més que la pell i l'os, amb 15 quilos menys dels 83 que pesava a començament de l'any passat i amb la "bateria" anímica gairebé esgotada.

El 31 de desembre del 2013 estava amb una colla d'amics fent la via ferrada "Teresina" a Montserrat quan vaig rebre la trucada de la Carme, una bona amiga metgessa, la qual em va comunicar que en una biòpsia que m'havien fet uns dies enrere hi havien trobat cèl·lules cancerígenes. Per més estona que em passés escrivint mai seria capaç d'expressar el que vaig sentir en aquell moment, una sensació de caiguda al buit enmig d'una foscor total i sense trobar enlloc on agafar-me, és una d'aquelles coses que s'han de viure per saber de què et parlen i que en tot cas és millor no haver-la de viure i ni tant sols haver de sentir-ne parlar.

A partir d'aquell moment vaig deixar de ser amo de la meua vida, d'alguna manera vaig perdre la meua preuada llibertat que sempre m'havia permès decidir el que volia fer, on volia anar, quan hi volia anar i amb companyia de qui hi anava. La meua agenda va passar a ser propietat dels metges i a ser gestionada per ells.

Vaig haver de deixar la feina de bomber al circuit de velocitat Motorland d'Alcañiz i també es va acabar el fer guàrdies al parc de bombers voluntaris de Piera on estava des de feia 20 anys. Les meves dues passions, viatjar i fer de bomber, de cop i volta es veien estroncades.

Vaig començar un curt períple per diferents clíniques i hospitals per a fer tota mena de proves i perquè finalment em diagnosticuessin un càncer d'esòfag. La part positiva del diagnòstic, si és que hi havia alguna part positiva, era que el càncer estava molt localitzat i, per tant, el pronòstic de cara a la curació era bo en un percentatge

molt alt.

Em van implantar un catèter Port-a-cath per sota la clavícula dreta connectat a la vena subclàvia. A primers de febrer em van començar a administrar sessions conjuntes de quimioteràpia i radioteràpia durant cinc setmanes que se'm van fer molt llargues i que m'anaven afeblint progressivament.

El dia 7 de maig entrava al quiròfan per tal que m'extirpessin el tumor junt amb un bon tros d'estómac i gairebé tot l'esòfag. Van ser tres dures setmanes d'hospital per culpa del que podríem definir com a d'anys col·laterals de l'operació i cap a casa a començar la necessària recuperació física i la imprescindible recuperació anímica.

Potser aquesta recuperació hauria estat més ràpida si un dels danys col·laterals no m'hagués deixat el pas entre l'esòfag i l'estómac reduït a un foradet de 8 mm de diàmetre que m'impedia empassar-me el menjar en condicions normals. Això va fer que m'hagués de sotmetre a tretze endoscòpies a raó d'una setmanal per tal de dilatar el forat que finalment va quedar amb un diàmetre que oscil·la entre els 15 i els 18mm, no n'hi ha com per tirar coets per a celebrar-ho però em permet menjar de tot sempre i quan ho mastegui molt bé.

Ara tot això ja m'ho miro des de la distància del temps transcorregut, en faig una valoració i penso que no tot ha estat negatiu, m'ha servit per a conèixe'm molt millor a mi mateix, m'ha servit per a conèixer més a fons la gent que m'envolta, els familiars, els amics i les amigues que m'han fet costat durant tot el procés, m'ha servit per a conèixer la professionalitat i l'empatia dels metges i les infermeres que m'han tractat, és a tots ells, des del primer al darrer, als qui en major o menor mesura dec el fet

d'haver-me'n sortit.

La rutina que es va establir durant el procés de recuperació no ajudava gaire el meu estat anímic, hi havia dies en què em sentia sol i dies en què necessitava estar sol. Vaig caure unes quantes vegades en el pou de la depressió i em feia uns bons farts de plorar, per sort, cada vegada que tocava fons rebotava. En que pogués superar aquesta etapa hi va tenir moltíssim a veure la Núria, la persona amb més empatia que conec, i que sempre estava allà quan necessitava algú que m'escoltés o em parlés, algú que m'eixugués les llàgrimes i em fes riure, algú que em donés la mà per a poder sortir del pou i que em guiés per a no tornar-hi a caure.

Cada vegada que em recuperava anímicament pensava en la necessitat de fer quelcom que em tragués de la rutina establerta.

No trobava cap activitat que em distraigués de les meves cabòries, no em venia de gust fer res i em passava el dia al sofà veient passar les hores i llegint, o més aviat hauria de dir intentant llegir, donat que em resultava impossible concentrar-me en la lectura, havia de començar la mateixa pàgina una vegada i una altra perquè quan duia dos paràgrafs llegits el meu cervell decidia desconnectar-se de la lectura i els meus pensaments decidien anar pel seu compte.

Llegir sempre m'havia agradat, m'omplia moltes de les hores d'avorriment estant de guàrdia a cal bomber, quan un llibre m'agradava el "devorava", llegia cròniques de viatges, llibres de muntanya, aventures d'expedicionaris i qualsevol cosa que em fes "viatjar" estant assegut al sofà.

En l'estat d'apatia en què vaig entrar els llibres ja no m'ajudaven, pensaments de tot tipus passaven pel meu cap i s'atropellaven els uns als altres sense que cap d'ells

en sortís clarament victoriós.

Què m'agrada fer?, em preguntava una vegada i una altra.

Viatjar, em responia cada vegada.

Quina ha de ser doncs la solució?, em tornava a preguntar.

Marxar de viatge, em responia sempre.

No sabia explicar de què m'ha vingut aquesta passió per viatjar com tampoc sabia dir per què viatjo de la manera que ho faig. Potser tot va començar l'any 1985 quan amb el meu germà i dos amics més ens aplegàvem cada dia al bar l'Entrada per a veure els reportatges del París-Dakar i fèiem "bullir l'olla" somiant el dia que nosaltres també podríem anar a l'Àfrica amb el nostre propi cotxe i creuar el continent travessant un país rere l'altre, enganxant-nos a la sorra una vegada i una altra i perdent-nos de tant en tant per la immensitat del desert, però arribant finalment a destí per a assaborir totes les peripècies que hauríem passat pel camí.

Va ser al cap de poc temps que vàrem comprar un Land-Rover de trenta anys d'antiguitat per 80.000 pessetes, ens vàrem passar mesos arreglant-lo, dedicant-hi unes hores cada dia després de plegar de la feina. Recordo que tot el poble n'anava ple del que volíem fer i molta gent ens deia que estàvem bojos.

Per fi el mes de novembre de 1987 tenim el vehicle a punt i marxem tots il·lusionats cap a Algèria. Arribant a Tarragona comencen els problemes amb la bomba d'oli del vehicle, a Gandia decidim que no arribarem enlloc d'aquella manera i aparcuem el cotxe en un taller mecànic d'allà. Tenim clar que no podem ni volem tornar al poble, agafem les motxilles, ens les pengem a l'esquena i marxem cap al Marroc amb transport públic.

Va ser el viatge més dur de la meua vida, tant per la frustració d'haver d'abandonar el cotxe com pel fet d'haver de lluitar cada dia i a cada instant amb els marroquins perquè no ens ensarronessin més de l'imprescindible.

Aquell primer contacte amb el Marroc no em va agradar, va ser una mala experiència que em va fer dir que mai més m'hi tornarien a veure. Em vaig equivocar en dir-ho, com m'he equivocat en infinitat d'ocasions dient altres coses, a dia d'avui hi he anat un total de 24 vegades.

És possible que, si quan es va espantllar el Land Rover haguéssim tornat a casa frustrats i amb el cap cot, s'hagués acabat la meua dèria per viatjar, però no va ser així; malgrat renegar del Marroc, aquell viatge va ser la primera dosi d'una droga a la qual em vaig quedar "enganxat".

Àfrica era aquell continent mític que desitjava trepitjar una vegada i una altra i on anava sempre que podia. Era aquell lloc tan diferent i sorprenent que a cada viatge que hi feia, més ganes tenia de tornar-hi.

L'any 2006 finalment es va acomplir un somni, anar al Dakar. No hi vaig anar com a competidor però sí com a conductor d'un Toyota KXR, que era un vehicle de premsa integrat dins la caravana de la cursa. L'experiència de viure la competició des de dins és inigualable i inoblidable. Després d'aquest viatge vaig mig tancar la carpeta d'Àfrica i vaig obrir la carpeta d'Àsia per a començar a visitar països d'aquell continent. El darrer que vaig visitar va ser el Nepal, tres mesos després de tornar-ne em diagnosticaven el càncer.

Al mes de novembre, sis mesos després de l'operació, em van fer un TAC que va servir per a verificar i

confirmar que no hi havia restes de la malaltia, també és va decidir fer una aturada de les endoscòpies ja que s'havia arribat als 18 mm, que era el màxim que el metge considerava que es podia dilatar sense arriscar-se a provocar alguna altra lesió.

Una cosa era el que em diguessin els metges i l'altra era lo que pensés jo, em calia confirmar-ho per mi mateix, necessitava saber si podria tornar a fer el que feia abans de tenir el càncer, anar a la muntanya, anar en bici, fer de bomber, viatjar. Necessitava fer un "test" i posar-me a prova, per a mi era vital que el resultat fos positiu.

El mes de novembre del 2013 vaig fer un intent de pujar a la Pica d'Estats, es va quedar en intent perquè vàrem haver d'abandonar per excés de neu.

Ha passat un any i han passat moltes coses, però decideixo tornar-hi, vull que el test sigui en aquella mateixa muntanya, vull saber que sóc capaç d'assolir el cim i el vull dedicar a la Lídia, la Núria i el Fran com a mostra d'agraïment pel suport i ànims que m'han donat al llarg de l'any, amb ells vaig fer l'intent l'any anterior.

Aquesta vegada hi vaig amb el Santi i el Gerard, dos bons amics i companys d'aventures muntanyenques.

El primer dia dormim en tenda de campanya a l'estany d'Estats, a 2.500 metres.

L'endemà a les cinc de la matinada ens llevem i a les 6h comencem a pujar cap a la Punta Gabarró, la idea és fer tota la cresta i baixar per la via Verdaguer. Abans d'arribar al primer cim ja em sento sense forces, parem a menjar una mica i em recupero, el Santi i el Gerard em van obrint traça a la neu, les forces no sé d'on surten però sí que sé que avui no puc tornar amb les mans buides. Fa fred, vent i hi ha poca visibilitat, arribem a la cresta i ens plantegem deixar-ho córrer, no! Ja hem arribat fins aquí

dalt, avui ho hem d'aconseguir. Dotze hores més tard arribem al cotxe amb la cresta i tres tresmils al sarró, estic cansat, molt cansat, però estic content, molt i molt content. Sóc jo, torno a ser jo.

Ja no hi ha res ni ningú que m'impedeixi marxar de viatge, ja no estic lligat a les obligades visites als metges, el camí es comença a aplanar i jo començo a creure que el túnel té un final tot i que encara no en veig la famosa llum que tothom diu que hi ha.

Decideixo que l'11 de desembre és un bon dia per a volar.

Tots els meus viatges anteriors els he fet acompanyat d'algun amic o amiga o d'uns quants d'ells; aquest el faré sol, bé, potser no ben bé sol, el faré amb la meva bici que estic segur que serà una molt bona companyia ja que fins ara encara no m'ha abandonat mai, sempre m'ha dut on li he demanat i no dubto gens que aquesta vegada també ho farà, junts fem un bon equip.

El meu destí podia haver sigut qualsevol país on pogués fugir del fred de l'hivern, de les ditxoses festes de Nadal, Cap d'Any i Reis, un país que em resultés prou atractiu per a visitar i al qual em vingués de gust anar-hi, un país que fos prou segur per a poder-m'hi desplaçar amb la bici i on les distàncies entre ciutats no fossin excessives per tal de tenir sempre un lloc on arribar i on poder menjar i dormir.

Me'n vaig a CUBA.

Mai abans no havia escrit res pensant que després seria llegit que no fossin les redaccions que ens obligava a fer don Diego, el mestre que vaig tenir mentre cursava l'EGB.

Ara vull escriure i relatar tot el que em vagi succeint durant aquest viatge, el que faig i el que deixo de fer, la

gent que em trobo, el que veig i el que m'imagino, el que menjo i el que bec, on dormo i on no puc dormir, les sensacions que tingui, etc.

No sé si me'n sortiré però almenys ho provaré, si me n'he pogut sortir d'un càncer potser també me'n pugui sortir de fer un relat.

CUBA, "ya tú sabe, mi amol"